

Bölcs volt, szelíd és tudós

2009 július 24. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Els? emlékképem, amely felidéz?dik bennem a Gömör megyei Vály-völgyr?l, a gólyákkal kapcsolatos: soha annyi gólyát nem láttam együtt, mint itt, amikor egyik nyáron végigjártam a völgyet. Mihályfalva határában történt ez, amelynek temet?jében egészen különleges fejfákat fényképeztem. Váratlanul pillantottam meg a fejfák között az itt látható, öntöttvasból készült síremléket. B. Kovács Istvánnak, a rimaszombati múzeum régészének, néprajzosának, majd igazgatójának köszönhetem, hogy eljutottam ebbe a faluba, és azt is, hogy megtudtam, ki volt Bodon Ábrahám. A két Bodon emléke (1991) cím? hosszabb tanulmányából idézek:
„Bodon Antal és Bodon Ábrahám Gömör megyének négy évtizeden át volt két derék fia, kartársak, testvérrokonok, vezéremberek mind az egyházi, mind a polgári életben…” Így indítja rájuk való emlékezését a kortárs és barát Szentpéteri Sámuel. Antal, aki 1807. január 16-án Alsóvályban született, volt az id?sebb. Unokaöccse, Ábrahám 1811. február 25-én látta meg a napvilágot Mihályfalván. A bet?vetést ? is a fels?vályi, majd a mihályfalvi iskolában tanulta. Ezt követ?en lett a rimaszombati református gimnázium tanulója. Fels?fokú tanulmányait, Bodon Antalhoz hasonlóan, ? is Sárospatakon folytatta. Az iskola padjaiból került gróf Vay Ábrahám beregi adminisztrátor, kés?bb máramarosi f?ispán mellé titkárnak. Három évig maradt ott. Tehetségét és egyben az országos ügyek iránti érdekl?dését jelzi, hogy részt vett az 1832–1836. évi országgy?lésen. Az ügyvédi vizsgát 1837-ben tette le. Ugyancsak ott találjuk az 1839–1840. évi országgy?lésen. A haladást, reformokat hirdet? radikális országgy?lési fiatalok egyik legtekintélyesebb vezére volt. Kossuth Lajos is nagyra becsülte, és bizalmas barátságába fogadta. Kossuth elfogatását követ?en Stuller Ferenccel együtt átvette a kéziratban terjesztett Országgy?lési Tudósítások szerkesztését. Mint feljegyezték róla, nagy népszer?séget, kis Kossuth ragadványnevet szerzett magának, különösen a szül?földjén tisztelték. A Kossuth Lajoshoz f?z?d? szoros kapcsolataival magyarázható, hogy miután Kossuth a kiszabadulását követ?en, 1841-ben megindította a Pesti Hírlapot, Bodon Ábrahám lett a lap egyik legbuzgóbb és egyben legjelesebb vidéki levelez?je. Ekkor már otthon találjuk, az említett évben nevezték ki Gömör-Kishont vármegye alügyészének, 1845-ben pedig f?ügyésszé választották.
A forradalom és a szabadságharc idején az Országgy?lésben a kövi választókerületet képviselte. A végs?kig kitartott, követte a kormányt Debrecenbe is. A szabadságharc leverését követ?en ?t is meghurcolták. Az elnyomatás éveiben mihályfalvi birtokán gazdálkodott, de akkor sem tétlenkedett. Pompás szónoklatainak és pohárköszönt?inek az emléke máig él. Ezeket az alkalmakat használta fel arra, hogy bizalmat és reményt ébresszen a csüggedt magyar lelkekben. Irodalmi téren is aktivizálódott. Ezekben a szomorú években írta meg a vályi református egyház történetét, latin költ?ket fordított, szül?faluja és a környék népének tankönyvet írt.
1860 decemberében ismét Gömör vármegye f?ügyészévé választották, a következ? év március 18-án pedig a kövi választókerület újólag országgy?lési képvisel?nek jelölte: 1867. április 27-én foglalta el a másodalispáni széket.
Bodon Ábrahám 1871. január 31-én hunyt el Rimaszombatban. Mihályfalván helyezték örök nyugalomba, a megyei tisztikar és nagyszámú gyászoló közönség jelenlétében. Síremlékén Sós Miklós református papköltnek – egyébként Tompa Mihály hanvai utódjának – sorai olvashatók:
„Bölcs és szelíd volt, tudós és szerény, / Elméje, szíve hasznos, jó s nemes. / Ha h?n szeretni hont, vallást erény, / ? az erényes névre érdemes. / Gömör siratja, mint a jók javát, / Az egyház, a nép ügye emberét, / ?szinte keblét a rokon, barát, / Tudomány, törvény munkás, h? kezét. / De legmélyebb, legsúlyosabb a bánat, / Mely özvegyének h? szívén elárad.”
Az elfelejtett, igazi magyar nagyságok ma már névtelen halhatatlanja – így jellemezte ?t L?rinczy György. „Min?sítését ma is mérvadónak tekintjük” – teszi hozzá szép méltatása végén B. Kovács István.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló